

Inleiding op het boek Numeri

door: Kris Tavernier

Numeri

De naam van het boek

De naam 'Numeri' is afkomstig van de Gr. naam 'Arithmoi' (Septuaginta) en betekent 'telling' of 'getal'. Het boek heeft deze naam gekregen vanwege de diverse tellingen die erin vermeld staan (Num. 1, 3, 4, 26) ⁱ. Deze naam is helemaal niet dekkend, aangezien slechts vier van de zesendertig hoofdstukken aan een telling gewijd zijn. De Hebreeuwse naam van het boek echter is 'midbar', het vijfde woord van het boek, en betekent 'in de woestijn'.

De gebeurtenissen in dit boek beginnen op de eerste dag van de tweede maand in het tweede jaar na de uittocht uit Egypte, in de woestijn Sinai (Num. 1:1). Daar bij de berg Sinai was de tabernakel gemaakt en opgericht en hadden de Israëlieten de geboden die beschreven staan in het boek Leviticus gekregen (Lev. 27:34). Het boek eindigt in de velden van Moab, bij de Jordaan (Num. 36:13).

Daar spreekt Mozes de woorden van het boek Deuteronomium tot het volk, als zijn afscheidsrede (Deut. 1:1). Daarna sterft Mozes, neemt Jozua de fakkel over en leidt het volk over de Jordaan (Joz. 1-3).

Het boek Numeri handelt dus over de woestijnreis vanaf het vertrek uit de woestijn Sinai tot en met de verovering van het Overjordaanse (dat het erfdeel werd van Ruben, Gad en de halve stam Manasse, Num. 32). Het boek Numeri sluit daarmee meteen aan op het boek Exodus. Het volk is bevrijd, maar nog niet in het Beloofde Land (Jozua). Daartussen ligt de woestijnreis. Terecht heet het boek in het Hebreeuws dan ook 'in de woestijn', aangezien dit boek het overgrote deel van de woestijnreis beslaat.

De boodschap van het boek

Alle vijf de boeken van Mozes staan chronologisch gerangschikt. Het boek Numeri heeft daarin de vierde plaats. Elk boek heeft een kerngedachte met betrekking tot het volk van God.

1. Genesis - roeping.
2. Exodus - verlossing en bevrijding.
3. Leviticus - gemeenschap en eredienst.
4. Numeri - wandel en strijd.
5. Deuteronomium - gehoorzaamheid.

Met betrekking tot de mens kunnen we stellen:

- In Genesis zien we de geruïneerde mens.
- In Exodus zien we de verlore mens.
- In Leviticus zien we de aanbeddende mens.
- In Numeri zien we de dienende en in het geloof strijdende ⁱⁱ mens.
- In Deuteronomium zien we de gehoorzame, naar Gods geboden levende mens.

Meer dan bij de drie eerste boeken, worden in de boeken Numeri en Deuteronomium de kant van de verantwoordelijkheid en de trouw van de mens naar voren gebracht. Dat is niet verwonderlijk, aangezien het volk vertrekt van de berg Sinai, de plaats waar het Gods wet had ontvangen. Toegepast op ons betekent dit niet dat we wettisch moeten leven, maar wel dat we in verantwoordelijkheid en trouw naar het aan ons geopenbaarde licht van Gods wil en wezen moeten handelen. In het boek Deuteronomium is het thema de *gehoorzaamheid* aan Gods geboden, terwijl het in het boek Numeri gaat om de trouw in de *wandel* met de kennis van Gods geboden. Het volk wordt gezien als dienaars (Levieten), en als strijders om te strijden tegen verleidingen en bedreigingen die zowel van binnen als van buiten op hen afkomen. In het boek Numeri, dat verhalend is, in tegenstelling tot Deuteronomium (dat

als één grote rede is), komen we dan ook heel vaak het falen van het volk tegen.

Een falend volk

Het begint al kort na het vertrek vanaf de Sinai. In Numeri 11:1 gaat het volk klagen, dat vinden we vervolgens opnieuw in vers 4. Ook Mozes faalt in zijn vertrouwen op God (vs. 21-22). Vervolgens zien we dat bij Mirjam en Aäron (Num. 12). Het volgende incident doet zich voor met tien van de twaalf verspieters, die de intocht in het land dwarsbomen en daardoor het volk ontmoedigen (Num. 13-14). Vervolgens is er de ongehoorzaamheid waarbij het volk eigenmachtig een inval waagt in het Beloofde Land (Num. 14:39-45). Er volgt een opstand onder Korach (Num. 16), en opnieuw gemor (vs. 41). In Numeri 20 twist het volk met Mozes en begaat Mozes met Aäron de ernstige zonde waardoor zij het Beloofde Land niet mogen ingaan. In Numeri 21 gaat het alweer mis wanneer het volk ongeduldig wordt, terwijl het nu kort voor de intocht staat (vs. 4-9). Wanneer het volk in de velden van Moab aangekomen is, de voordeur van het land, vindt er grove afgoderij plaats (Num. 25).

Tegenover deze steeds terugkerende ontrouw staat de voortdurende trouw van God. God zij dank! *‘(...) als wij ontrouw zijn – Hij blijft trouw, want Zichzelf kan Hij niet verloochenen’* (2 Tim. 2:13). Hij heeft het land beloofd en Hij zal het ook geven. Vanzelfsprekend zijn er consequenties aan menselijke ontrouw, maar die doen geen afbreuk aan de trouw van God. Steeds opnieuw gaat God dan ook weer verder met het volk. Hij geeft het voedsel (brood en vlees), Hij geeft het water en Hij geeft het overwinning over de vijanden. Hij blijft ondanks alles telkens weer Zijn geboden bekendmaken. Hij herhaalt de belofte van het land (Num. 15:1), en beveelt een tweede telling van het leger (Num. 26), ook nadat het grondig misgegaan is. In de laatste hoofdstukken bereidt Hij Zijn volk voor op het in bezit nemen van het Beloofde Land.

Numeri voor onze tijd

Onder verwijzing naar de woestijnreis van Israël (een deel van het boek Exodus en het boek Numeri), schrijft Paulus de woorden: *‘En deze dingen gebeurden tot voorbeelden voor ons, opdat wij...’* (1 Kor. 10:6); *‘deze dingen nu zijn hun overkomen als voorbeelden en zijn beschreven tot waarschuwing voor ons’* (vs. 11).

De geschiedenissen en gebeurtenissen in het boek Numeri zijn dus niet louter wetenswaardigheden over de belevenissen van Israël in de woestijn. Ze bevatten onderwijs voor de gelovigen, ook vandaag nog. Wie is er nooit ontrouw? Het nagaan van de diverse vormen

van ontrouw is zinvol voor ons en kan ons behoeden voor falen. De trouw en de voorzienigheid van God in de woestijn, die ons steeds opnieuw voorgesteld wordt, is tot bemoediging voor ons. Het mag ook voor ons vandaag bijzonder vertroostend en bemoedigend zijn om Gods gedachten ten aanzien van de zijnen te zien, zelfs al falen zij dikwijls. Dit leren we uit de geschiedenis van Bileam (Num. 22-24). Anderzijds is het evenzeer tot *vermaning*, als we zien dat God Zijn volk tuchtigt.

Ja, de woestijnreis van Israël heeft heel wat te zeggen over ons geloofsleven. We zeggen wel eens dat het leven een strijd is, en dat is des te meer het geval voor ons geloofsleven. Vaak is het ons *eigen* hart dat strijd teweegbrengt in ons geloofslevenⁱⁱⁱ. Er kan strijd ontstaan door omstandigheden, ongeduld, zonde, ongeloof, enz. Maar God zal voorzien en indien nodig tuchtigen. Er kan strijd ontstaan van buitenaf (bijv. Num. 21, driemaal), een strijd die op ons afkomt. Maar God zal de overwinning geven. Er kan strijd ontstaan vanuit ons eigen hart door verleiding (Num. 25), een strijd die we vaak onszelf aandoen. God vraagt dan om zelfoordeel (vs. 7-8), en wil dat we de verleiding behandelen als een vijand (vs. 16-17).

Hiermee is lang niet alles gezegd, maar slechts een wenk gegeven voor het lezen en het tot ons nemen van de lessen van het boek Numeri. Het boek Numeri kan ons veel nut doen als we de lessen eruit leren, onder meer door gebeurtenissen te vertalen naar ons eigen leven.

Indeling

Hieronder een indeling naar de belangrijkste plaatsen van de woestijnreis:^{iv}

1:1 - 10:10 Voorbereidingen voor de woestijnreis – eerste telling van Israëls leger.

10:11 - 14:45 Van de Sinai tot in de woestijn Paran bij Kades.

Ongeloof voor de intocht: 38 jaar extra woestijn.

15:1 - 19:22 Van de woestijn Paran tot in de woestijn Sin bij Kades.^v

20:1 - 22:1 Van de woestijn Sin tot in de velden van Moab – tweede telling van Israëls leger.

22:2 - 36:13 In de velden van Moab.

i Tweemaal vindt er een telling plaats van het leger van Israël. De eerste keer gebeurt dat kort voor het vertrek van de Sinai, richting het Beloofde Land met de bedoeling het in bezit te nemen (Num. 1; 10:29). De tweede keer is aan het einde van de veertig jaar durende woestijnreis, opnieuw is dit met het oog op het in bezit nemen van het land (Num. 26; 27:12; 34:1). Daarnaast is er ook een aparte telling van de Levieten, zij werden apart gezet om dienst te verrichten voor het heiligdom (Num. 3-4).

ii ...en ook falende...

iii In het boek Jozua gaat het – in toegepaste zin – om een heel andere strijd, namelijk het ons eigen maken van alle geestelijke zegen die God bereid heeft.

iv Tussen deze hoofdplaatsen in heeft het volk vele pleisterplaatsen aangedaan (Num. 33:1-49).

v Kades lag tussen de woestijn Paran en de woestijn Sin. Bijna 38 jaar lang hebben ze dus rondgezworven om zo goed als bij dezelfde plaats uit te komen. Vanaf die plaats heeft God de intocht in het Beloofde Land gepland. De eerste maal vanuit het zuiden. De tweede maal vanuit het oosten, daarvoor moest een langere afstand worden afgelegd en moesten enkele volken overwonnen worden. Maar veelzeggend is dat de vertrekplaats identiek is, wat duidelijk aangeeft dat de 38 jaren van omzwerven niets dan tijdverlies en uitstel van de belofte zijn geweest. In die tijd stierf de hele legermacht, als oordeel, die de eerste keer het land niet wilde binnentrekken. Ongeloof kan de zegen van God in de weg staan (Hebr. 3:19). Het zegt ook wel iets dat er over deze periode, het langste deel van de woestijnreis, verhoudingsgewijs niet erg veel vermeld wordt.

Oude Sporen 2009

